

KESZTHELYI JENŐ

A PROFESSZOR

A késő délután megnyújtja az árnyékokat, a fűzfák szomjasan hajolnak a vízre. A bányató bokrokkal benőtt partján minden állás foglalt, egy kivételével. Ülünk a füstfelhőbe és szúnyograjokba burkolózva. Pontyom behúzta a szákot a gyökér alá, és beletörődött sorsába.

Kerékpár surrog a sín mellett. A Professzor érkezik. A kerékpáron első fék nincs, a kontra évek óta rossz, ezért lábbal fékez. Egy marék kavicsot rúg a nyakamba, kopog a kalapomon, mint a jégeső.

- No, meggyütt! - nyög fel szemben valaki. A professzor sohasem köszön senkinek, még a papnak sem. A bátyjának is csak búcsú napján, valami régi okból kifolyólag.

- Jónapot, bátyám! - fogadom a nemköszönést. Köhint egyet, a kerékpárt a sürgönyoszlopnak támasztja. A botokat úgy vágja oda a bokor tövébe, mint kertész ősszel a paradicsomkarót. Fogai közé löki a cigarettát, és széttekint vízi birodalmán. Ez a víz az övé. Mi csak bitorló bitangok, a magántulajdon jogát rendszeresen megsértő gazemberek vagyunk.

- Mit dobál ide az orrom elé? Jó, hogy nem a számba dobál! - bődül el. A szemben ülő szerencsétlen fölteker pár métert, úszói elfekszenek. Büntudatában már be sem dobja a keszegezőt.

A Professzor készülődik. Az aktatáska tartalmát kiborítja a fűre.

- Hogy az a hálaisten rázza meg magukat! Már megint itt volt valaki a helyemen. Én nem szívok filtert! - átkozódik, miközben csikket szedeget a fű közül. Csend.

- Bátor gyerekek maguk. Én ha valamit csinálok, nem tagadom le! - Fölveszi a botot, és a három centiméter átmérőjű, tegnapelőtt gyúrt kenyérgombócba beledugja a horgot. Az ólmot lehúzza a horogig, és földob az akácfára.

- Madarászik, fater? - szól át őszinte érdeklődéssel a sárgainges.

- Azannyaoltári... - dűnnyög a Professzor, és többször bevág az akácfának. A tízéves zsinórtól kacér himbálózással válik meg az úszó ólmostól, horgostól.

- A szerelmit ennek az egyesületnek, aki nem vágatja le az ágakat! No majd befütök én nekik!

- Azzal az akácfával, fater? Elég lesz nekik egész télire - szól a sárgainges.

- Mit pofázik bele maga az én dolgomba, mi? Annyit ért maga a horgászathoz, mint asszony a kártyához. Mit dumál maga?

- Fater, nyugi.

- Nyugizzon a nénikéjével. - A Professzor bedobja a másik horgot és három kiló főtt krumplit zúdít utána. - Azért nem fognak maguk, mert nem etetnek. Én mindig fogok - morog.

- Mi már fogtunk - jegyzi meg csendesen a szürkeinges a túloldalon.

- Na, mutassa!

A fiatalember fölemeli a szákot a tükörponttyal.

- Az méreten aluli. Azért nincs elég hal, mert maguk kifogják a kölökponttyot.

- Az a ponty harminchárom centis, öregapám - szól a sárgainges társa védelmében.

- No hozza ide, ha meri! Majd én megmérem.

- Én nem merem a halat, hanem fogom - mondja a sárgainges.

- Na ugye, nem meri! Bátor gyerekek maguk. Én ha kisponttyot fogok, megmutatom még az istennek is. - A Professzor egy szatyor száraz kenyeret ereszt madzagon a vízbe.

- A disznók meg az ólajtót rágják otthon, ugye fater? - évődik a sárgainges.

- Minek törődik maga azzal?

- Hát csak úgy mondom.

- Maga csak ne mondjon semmit! A maga böszme-nagy úszóira akkora ólom kell, mint egy hosszúszilva. Az életben nem fog azzal ponttyot.

- Már kettőt fogtam, most csukázom, ha nem látná, öregapám.

- Azannyaoltári... Jó lesz, ha kiveszi a csukázóját, mert ha belemegy a zsinórumba, megkeserüli.

- Nem megy bele, végólmós.

- Azért nem fog maga csukát sohasem, mert leszögezi a kishalat.

- Már fogtam egyet - mondja a sárgainges, és felemeli drótján a rablót.

- Azzal a bugylival ugrál annyira?

- Nem ugrálok, fater. Ülök. Azonkívül epedve várom, hogy maga beleessen a vízbe, és kitépjék a mócsingos szívét az ilyen bugylik.

- Hallja, ne sértessen, mert átmegyek, és belevágom a vízbe!

- Eddig is magát vártam, mert senki nem akadt, aki bele akarna vágni a vízbe. - A Professzor undorral rálegyint, és mögém ballag.

- Maga mit akar fogni?

- Halat. Hát maga?

- Maga így sohasem fog halat. Maga nem főzi meg eléggé a kukoricát. - Belenyúl a zacskómba, és zsebrevág egy marékka.

- Maga mióta horgászik?

- Pirosfülkösd óta.

- Az meg is látszik magán. Ha annyit horgászott volna, mint én, nem vetne a bokor alá.

- Miért?

- Mert fönnakad a ponty, aztán fuccs!

- Még nem akadt fönn.

- Csak a jóisten adná, hogy fönnakadjon! Minden hala fönnakadjon! Maga olyan bélebüszhött káder, nem hisz a jó szónak. - A fára akasztott táskámat meghimbálja undorodva.

- Mi a búbanatnak ennyi zseb? Talán dísznek varrta rá?

- A dobozoknak varrtam rá.

- Azért zörög maga mindig, mint egy kehes vekker. Az ember kijön pihenni a vízpartra, aztán csak csörgést hall, mint a kocsmában. Azt hiszi, a halak szeretik a maga ricsaját? Azért nem fog maga halat sohasem.

- Fogtam egyet az előbb.

- Ahá! Mondja, minek engedi be a part alá azt a halat? Hogy megegye a pénzma?

- Talán nem eszi meg.

- Majd meglátjuk. Nekem, ne féljen, nem eszi meg a halamat, mert beleteszem a szatyorba, és ráülök.

- Igaza van.

- Naná, hogy igazam van! Tudják maguk azt nagyon jól, hogy mindig igazam van. - Hegyeset köp a szákom mellé, és visszaballag az állásába.

A túloldalon az egyik öreg megakasztja a pontyot, zsinórját a lába közé feji. A ponty locsog, a rövid, vastag bot bólogat.

- Minek erőlteti annyira, hé?! - kiabál rá a Professzor. Az öreg morog valamit, ügyetlenül mellémerít a pontynak, majd másodikra megszakolja.

- Koszos egy jószág. Ennek köllött fölállni? Az ilyet én ülve kiveszem, szák nélkül - döngicsél mesterünk méltatlankodva.

- Hát, tudja bátyám, maga az isten személyesen - mondja a sárgainges és rábólint.

A Professzor győztesen tekint körül. Egyet előrelép, hogy jobban lássa mindenki. A botot a ponty suttyanva rántja ki a lába közül. Óriási röhögés minden irányból. A bot úgy vágat a bokrok alatt, mint az eleven veszedelem.

- Hogy az a sístergős... Mert örökké idegesítenek. Most itt van az eredménye!

- Tud úszni, bátyám? Most megtanulhat - évődik valaki a fák között.

- "Törökkanizsa felé, viszi a víz lefelé..." - dudorászik a sárgainges. A bot megáll szemben a fűzgyökerek alatt.

- Hozzá ne merjenek nyúl! - kiabál a Professzor. Nagy sietve kacsázik a bokrok között, majd futásnak ered. Kampós ágat tör a fűzről, lehasal, és kiemeli a botot. A potyka már régen visszanyert szabadságának örül. A horgot a Professzor beszakítja a gyökerekbe.

- "Nem eszik az egyebet, petrezirom gyökeret..." - hallik az ének a fák közül.

A Professzor csendesén sétál a helyére. A cókókját belerakosgatja az aktatáskába, a botokat hosszú madzagra kötve a vállára veti. Rátámaszkodik a kerékpár kormányára, és fújja a füstöt a sűrűsödő alkonyatba. Szeme úgy repked, mintha keresne valakit.

A horgászok csendesén ballagnak el mögötte.